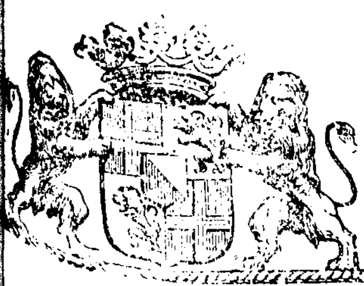
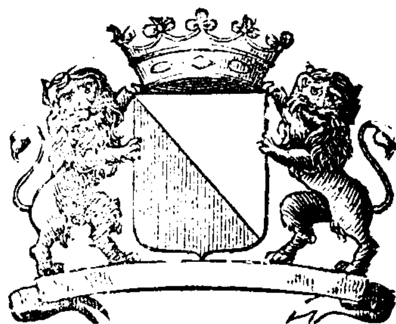
A. 1858. N°. 236.

WOENSDAG 6 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gehoord de voordragt van den Heer Gecommitteerde tot het voerwezen alhier;

Brengen ter kennis van alle stalhouders, verhuurders van rijtuigen, voerlieden en dergelijken, hun beroep binnen deze gemeente uitoefenende, dat tot het weder voorbrengen van die rijtuigen, aan welke bij de plaats gehad hebbende schouw over dezelven op den 28. en 29. September gebreken zijn bevonden, bepaald is Woensdag den 13. October aanstaande des morgens van 10 tot 11 ure, aan het Oud Munsterkerkhof, welke dag en uur door gemelden Heer Gecommitteerde is aangewezen, ook tot het te voorschijn brengen van zoodanige rijtuigen, welke om redenen voldoende bevonden zijn opgegeven op gemelden 28. en 29. September niet te hebben kunnen worden voorgebragt.

Utrecht, den 5. Oct. 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd
W. M. J. VAN DIELEN, Weth.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 6 Oktober.

Uit de Turksche provinciën komen nog voortdurend minder goede berigten, en een bijzonder schrijven zegt zelfs, dat over 't algemeen de toestand in de gewesten, onder 't bestuur of zelfs onder de leenheerschappij der Porte staande, nog jammerlijker is dan sommige bladen het nu en dan willen doen voorkomen. Heden wordt weder berigt, dat de vorst van Montenegro eigenmagtig eene strook van 't Turksch gebied had doen bezetten, weinig vertrouwen als hij zou stellen in den arbeid der kommissie, die te Konstantinopel de grensscheiding zal bepalen. En van eene andere zijde meldt men, dat de bijeenroeping der volksvergadering in Servië, de *Slupschtina* genaamd, waartoe de prins van Servië en de senaat slechts noode waren overgegaan, door de nationale partij daartoe genoopt, door de Porte zeer wordt afgekeurd. Deze inmenging der Porte zou de nationale partij nog meer opwinden, en de gemoederen zouden er te bewegingvoller om zijn. Nu zou Oostenrijk, bevreesd voor overerving dezer agitatie in zijne slaviesche gewesten, gaarne de Porte krachtiger in Servië zien optreden. Maar de Divan zal daartoe de magt missen, en dat Oostenrijk zelf zich voor de Porte zoude belasten, met het onderdrukken der volksagitatie, Europa zou dat niet dulden. De verhouding is daardoor moeijelijk en de tijdingen, die men uit die nog al verwijderde streken ontvangt, of langs Oostenrijkschen of langs Turkschen weg, hebben dus zeer nadere kontrole noodig. Dat is ook met beide bovengenoemden het geval, — ofschoon de steeds voortdurende woeling in de Slaviesche gewesten stellig niet kan ontkend worden en die in de toekomst aan Europa nog groote bezwaren belooft, vooral ook met het oog op Oostenrijk en zijne Slaviesche provinciën.

In Zuid Duitschland verheffen zich stemmen tegen den overwegenden invloed van 't Weener kabinet. In Wurtemburg baart de linie van vestingen door Oostenrijk aangelegd of in zijne handen achterdocht. Intusschen is de zaak van Rastadt in den geest van Pruissen geschikt, zegt men, en zullen Pruiss. troepen ook aan de bezetting dier vesting deel nemen.

Dat er bezwaren gemaakt worden, door Beijeren en Turkije tegen de herziening der Donau-scheepvaartakte, wordt ook door de *Nat. Ztg.* gezegd. In afwachting wat daarvan zij, moeten we ook melden, dat er berigten komen, dat de schikking van de Deensch-Duitsche kwestie weder minder goed zou staan, daar de leden van de Duitsche Bondsvergadering niet inwilligendgezind moeten wezen. De eerstgenoemde moeijelijkheid zal wel uit den weg geruimd worden. Erger ware het, als de laatste werkelijk plaats greep. 't Is toch zeer te wenschen, dat die zaak worde geregeld. — In Denemarken begint de volkspartij trouwens zich ook weêr te vertoonen, terwijl de ongesteldheid des konings er de bezwaren ligtelijk zou kunnen vermeerderen.

Van den toestand van den koning van Pruissen komen minder gunstige tijdingen. De zaak van 't regentschap zou daardoor zelfs welligt kunnen lijden, zegt men.

Wat de oorzaak aangaat, waarom de Beijersche kamer der afgevaardigden, die pas hare zittingen begonnen had, zoo op eens ontbonden is, het bevestigt zich, dat die alleen moet gezocht worden in de benoeming van den hoogleeraar *Weiss*, tot tweeden voorzitter. Deze hoogleeraar, die met de regering op geen goeden voet stond, verwierf bij de stemming 72 stemmen tegen 53, welke de ministerieele kandidaat op zich vereenigd had. Hieruit bleek, dat de regering op de kamer niet rekenen kon, en dat men dus te kiezen had tusschen eene aftreding van het ministerie of eene ontbinding van de kamer. Men besloot tot het laatste, en doet daarmede een beroep op het volk. Het zal te bezien staan, of die stap het gewenschte resultaat zal hebben.

Bijna uitsluitend Duitsche aangelegenheden hadden wij heden hier te bespreken. Engeland en Frankrijk leveren weinig nieuws op. Uit Spanje wordt alleen nog gemeld, dat het officiële blad het besluit bevat, betrekkelijk de burgerlijke desamortisatie. — Daar een deel der Progressisten de regering wil steunen, schijnt de toestand van 't kabinet te Madrid iets beter te worden.

— Z. M. heeft benoemd tot plaatsvervangend kantonr. te Maarssen, jhr. *P. A. J. Beelaerts van Blokland tot Oosterwijk*; — tot griffier bij het kantongeregt te Wijk bij Duurstede, mr. *P. J. J. Linckers*. Is benoemd tot ontv. der dir. bel. en akz. te Hoogezand en Sappemeer de heer *R. Bolhuis*, thans te Appingadam; — en is de heer *W. J. Hidde Bok*, aan den Helder, erkend als vice-konsul der vrije en Hanzeestad Hamburg, voor den Helder en omstreken noordelijk Alkmaar, met inbegrip van de eilanden Texel en Vlieland.

— De ontvangst en het verblijf des konings en van den kroonprins te Rotterdam was gister zoo gelukkig mogelijk. Het weder had zich hersteld, en de stad zag er daardoor allersierlijkst uit, met vlaggen en bloemen in ruime mate en regt smaakvol getooid. Ook het station was, even als het stadhuis, allerkeurigst versierd. De koninklijke trein, door de fraai versierde lokomotief *Amsterdam* voortgestuwd, bereikte ten twaalf ure het stationsplein. Zoodra Z. M. en de prinsen *van Oranje* en *Hendrik* hun rijtuig verlaten hadden, werden zij door den Burgemeester eerbiedig verwelkomd, terwijl de Kommissaris des Konings Z. M. zeide, dat hij het zich tot eene eere gemaakt had in deze zijne geboortestad den Vorst te begroeten. Z. M. beantwoordde dit een en ander op hartelijke wijze.

Nadat ook de overige aanwezigen den Koning en de Prinsen begroet hadden, bestegen deze een open rijtuig, met vier fraaije witte paarden bespannen, en onder het spelen van het *Wilhelmus* door het korps muziekanten der dienstdoende schutterij reed de trein in de volgende orde stadwaarts: een detachement kavallerie; de muziek der schutterij; eene der schutterskompagniën; het rijtuig waarin de Burgemeester met den Kommissaris des Konings en een der Wethouders gezeten waren; het Koninklijk rijtuig; drie andere, in welke het gevolg der Vorstelijke personen geplaatst was; een eigen rijtuig, voor eenige leden van den gemeenteraad en den gemeente-sekretaris bestemd, en nog een ander, in hetwelk de luit.-koll. der schutterij en zijn adjudant hadden plaats genomen, en eindelijk, tot sluiting van den trein, eene kompagnie der dienstdoende schutterij en een detachement kavalerie.

Stapvoets, door eene juichende volksmeningte omringd, reed de stoet de Delftsche poort binnen, die, met hare omgeving, een allersmaakvolst en bevallig gezigt opleverde.

Ten half een ure kwam de stoet door eene juichende volksmenigte begroet en begeleid aan het raadhuis aan.

Daar sprak de burgemeester de hooge gasten aan, heette hen welkom en deed uitkomen, hoe de stad zich vereerd rekende door dit bezoek. Z. M. dankte op hartelijke wijze. — Z. M. onderhield zich vervolgens, behalve met den burgemeester, op minzame wijze met de wethouders, den gemeente-sekretaris, den gemeente-ontvanger, den luit.-kolonel der dd. schutterij, jhr. mr. *D. R. Gevers Deynoot*, en andere aanwezigen. Ook de beide prinsen knoopten gesprekken met verschillende personen aan. Na eenigen tijd in de recceptiezaal te hebben vertoefd, begaven de vorstelijke personen zich vervolgens, door burg. en weths. begeleid en de verdere aanwezigen gevolgd, naar de zoogenaamde witte kamer, welke het uitzigt heeft op de Kaasmarkt en waar Z. M. en Z. K. H. de prins *van Oranje* zich herhaaldelijk voor het geopend venster aan de verzamelde volksmenigte vertoonden, welke den vorst en 's vorsten zoon met de grootste geestdrift begroetten. Naar de receptiezaal teruggekeerd, begaf men zich uit deze in de daaraan grenzende raadzaal, waar een prachtig dejeuner gereed stond.

Aan tafel werd een dronk door den Burgemeester aan den koning en door den kommissaris aan den kroonprins gewijd, welke beiden deze heildronken beantwoordden, terwijl de koning nog een toast instelde op het herstel van prins *Hendrik*, die daarop met warmte antwoordde.

Ten 3 ure verlieten de gasten het stadhuis en bezochten het *Bataafsch genootschap der proefondervindelijke Wijsbegeerte*, het *Yachtclubgebouw*, waar prins *Hendrik* Z. M. en den Kroonprins ontving, het *Meteorologisck kabinet*, het *Zeemanshuis*, waar de heer *Tromp* de bezoekers ontving, en zij bij de beschouwing van *de Ruyter's* standbeeld door een 70tal zangers, de liedertafel *Amphion*, werden begroet, — en eindelijk de *Diergaarde* waar de heer *v. d. Hoop* de gasten binnenleidde. Ten 6¼ ure vertrokken Z. M. en de prins *van Oranje*, overal zeer hunne ingenomenheid hebbende te kennen gegeven over de goede en welwillende ontvangst.

:— De Britsche gezant aan het Nederlandsche hof, sir *R. Abercrombie*, welke sedert eenigen tijd den titel voert van lord *Dunfermline*, heeft op zijn verzoek, een eervol ontslag van deze zijne staatkundige betrekking bekomen. De gezant is bij Z. M. ten gehoore toegelaten, maar heeft nog geene afscheids-audientie erlangd, vermits de brieven, bij welke hij wordt teruggeroepen, nog niet zijn aangekomen. Omtrent zijn opvolger is nog niets bekend. Na het vertrek van den aftredenden gezant, zal in de belangen van het gezantschap door den sekretaris der Engelsche legatie, den heer *W. R. Ward*, worden voorzien.

§— In het ontwerp tot wijziging der tarieven van sommige akzijnsen, wordt voorgesteld, met weglating van het kollektief zegel en opcenten, den akzijns te bepalen: op de ruwe suiker *f* 22 per 100 pond; wijn: *f* 20 per vat; binnenl. gedisteleerd: *f* 22 per vat; buitenl. gedisteleerd: *f* 35 per vat; buitenl. likeuren: *f* 52 per vat; zout: *f* 9 per 100 pond; buitenl. en binnenl. zeep: *f* 10 per 100 pond, en bieren en azijnen *f* 1 per vat. Bij art. 5 wordt voorgedragen, het zegel voor alle vervoer-, konsent- en geleibiljetten voor de akzijnsen af te schaffen.

De minister heeft in zijne memorie van toelichting doen opmerken, dat de splitsing der belasting in hoofdsom, opcenten en zegel, bij de betaling, zoo wel als bij de verantwoording, veel omslag bij de ambtenaren en veel moeijelijkheden bij de belastingschuldigen te weeg brengt; — dat de schatkist de accessoria, te weten, de opcenten en het zegel, toch wel niet zal kunnen ontbeeren, en dat deze bezwaren kunnen worden weggenomen, door een en ander in hoofdsom bijeen te trekken.

Z. E. meent, dat op de voorgestelde wijze van den wijn en het binnenl. gedistilleerd eene vermeerdering, maar daarentegen van het zout, de zeep, de bieren en azijnen eene vermindering van opbrengst kan worden te gemoet gezien, en ten slotte eene verhooging van *f* 87,845.

Tevens is gelet op de belangen der gemeenten, en is in het ontwerp een artikel opgenomen en het cijfer aangewezen, tot hetwelk de pl. belasting van den wijn, het gedist. en de bieren mag worden geheven. Dat van het bier is onveranderd gebleven, doch het cijfer voor den wijn en het gedist. heeft eene verhooging ondergaan.

§— Zijn ingekomen de eindverslagen der kommissiën in zake de wijzigingen in de hoofdst. II, IV en IXb der begr. 1857. O. a. is, wat aangaat de vermeerdering der geregtskosten in strafzaken, de opmerking gemaakt, of de kosten van het overgroot aantal exploiten niet konden vermeden worden, bijv. in zake de geregtelijke aanmaningen tot betaling van de boete voor jagtdelikten, hetzij door eene wettelijke bepaling dat de aanmaning, in de genoemde artikelen bedoeld, bij eene eenvoudige aanschrijving van den ontvanger der registratie, die

thans het exploit laat doen, zal plaats hebben, hetzij door wijziging van beide artikelen in dien zin, dat de toepasselijkheid der gevangenisstraf bij het vonnis bepaald worde zoodra twee maanden nadat het in kracht van gewijsde is gegaan, zonder betaling der boete zullen zijn verloopen.

§— Dr. *Schless* te Valburg, te Giessen gepronoveerd, rigt aan de Tweede Kamer eene klagte, over de weigering van den minister van binnenl. zaken hem den 25 Aug. toegezonden tot een nader examen, dat hij hier ter lande voor de geneeskundige fakulteit wenscht te doen. De minister zegt, dat zulk een nader examen niet kan worden afgenomen, dan nadat zijn afgelegd de „bewijzen van gedane studiën zoo der oude talen, als in de voorbereidende en in de fakulteit-wetenschappen, hoedanige door den adressant niet zijn of kunnen worden overgelegd; dat evenwel bij de regering overwegingen aanhangig zijn over het intrekken van gezegd besluit en het vervangen daarvan door andere bepalingen."

Na de uitspraak der kamer in de zaak van den heer *Rup* meent de adressant, dat de minister hem in zijn regt verkort, terwijl de wet moet worden nagekomen, zoolang die niet is ingetrokken, en hij dus nooit in zijne regten kan worden verkort door nog te maken andere bepalingen.

De adressant hoopt, dat hij niet alleen door woorden zal worden te hulp gekomen, maar dat de kamer ook middel zal weten te bezigen tot herstel van gedaan onregt.

— Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is rondgezonden de brochure, getiteld: *Les chemins de fer Neerlandais. Lettre à Son Excellence M. le Ministre des Finances (Octobre 1857) par M. de Brouwer van Hogendorp*, uitgegeven bij den heer *T. C. B. ten Hagen*

— Het bevestigt zich, dat door de koncessionarissen van den spoorweg van Luik op Maastricht, regter Maasoever, de vereischte storting voor borgtogt is geschied, en dat ook het kapitaal, benoodigd voor den weg, voorhanden is; men wil weten, dat het bankiershuis *Rothschild*, te Parijs, deze koncessie heeft overgenomen. *(H.)*

— In den gemeenteraad te Leeuwarden is maandag verslag uitgebragt in zake de ondersteuning der spoorwegen; de konklusie luidt, dat de raad „hoezeer er hoogen prijs op stellende, dat ook Leeuwarden zoo spoedig mogelijk worde gesteld in het genot der voordeelen, die een spoorweg kan opleveren, nogtans de bij de koncessie daaraan gegeven rigting beschouwt, als zoo weinig te zijn in het belang van dit gewest en van deze gemeente, dat hij geene vrijheid vindt, om de daarstelling van een spoorweg, zooals die nu geprojekteerd is, door geldelijke ondersteuning te helpen bevorderen." Door den heer *Beucker Andreae* is nog als amendement voorgedragen er bij te voegen: dat de raad zich echter bereid verklaart tot eene jaarlijksche bijdrage van *f* 12,000, gedurende twintig jaren, wanneer in de voorwaarden, waarnaar koncessie verleend is, wordt opgenomen de uitbreiding der geprojekteerde lijnen van Leeuwarden over Heerenveen naar Meppel en van die naar Leer of Asschendorf in de rigting van een der stations van den Hanoverschen spoorweg, en dat in dien geest dan ook het intitulé der voorwaarden, alsmede van sommige artikelen, waaronder art. 4 en 27 der koncessie, gewijzigd worden. — Heden wordt over deze punten beraadslaagd.

:— In de zitting van den Haagschen gemeenteraad heeft de voorzitter gister medegedeeld, dat de wethouder, de heer *Guyot*, zich belast heeft met te onderzoeken den staat van het archief der stad, ten einde na te gaan wat nog belangrijk voor de kennis der geschiedenis overgebleven mogt zijn, terwijl in dat geval ook de noodige voorstellen zullen worden gedaan, om die op doelmatige wijze te bewaren.

*— Uit Leijden schrijft men ons:

De vraag wie Burgemeester zal worden, is nog aan de orde van den dag, en het aantal kandidaten, dat in aanmerking zou komen, groeit nog dagelijks aan. Vele namen worden genoemd; maar van weinigen verneemt men, dat zij zich zelve aanbevelen, of om benoemd te worden zich aanmelden. Het Burgemeesterschap van eene aanzienlijke stad moet een eereambt blijven, dat opgedragen wordt aan hem, die om zijne talenten boven anderen uitsteekt; — niet als eene bediening, die geschonken wordt aan dien er om vraagt. 't Is geen ambt, dat om geldelijk voordeel kan worden begeerd, of uit eerzucht mag worden bejaagd. De Hooge Regering bezit middelen in overvloed, om den bekwaamste te zoeken en eene goede keuze te doen na zich verzekerd te hebben van de bereidwilligheid, om de benoeming aan te nemen.

Er loopt een gerucht, waaromtrent men moeijelijk de zekerheid erlangen kan, maar dat toch eene groote mate van waarschijnlijkheid zou bezitten, dat namelijk door leden eener Protestantsche kerkgemeenschap twee kandidaten zijn aanbevolen bij adres aan een autoriteit, van wie de benoeming in zeker opzigt afhankelijk is. Men bestempelt die daad vrij algemeen van ongepaste bemoeizucht, als of de Koning geen algemeene en bijzondere maatregelen in zijn magt had, om bekend te worden met den man, geschikt om eene burgemeestersbetrekking te aanvaarden, — of zijne dienaren buiten staat waren de hun opgedragen taak van voorlichting en aanbeveling te vervullen.

Wij zullen geen namen dier kandidaten noemen, ofschoon zij genoemd worden; — want 't heeft toch ook voor hen een onaangenaam gevoel, aanbevolen te worden van eene zijde, die het karakter aanneemt van partijzucht en wel van godsdienstigen aard of kerkelijke kleur; — wat vooral reeds dadelijk den Burgemeester, alzoo aanbevolen, tot een partijman zou maken, en met zijn optreden aan godsdienstige onverdraagzaamheid op een gebied, waarop zij niet het minst noodlottig werkt, voedsel zou geven. Het feit zou behooren onder de teekenen des tijds, die in de laatste jaren niet zeldzaam te bespeuren zijn en waarvan de nadeelige strekking niet achterblijft, wat men ook tot bestrijding van het kwaad beproeft.

Gelukkig, dat zulke teekenen al meer en meer de oogen beginnen te openen van hen die meer bevoegd en in staat zijn dan de politieke journalistiek, om dien invloed te keeren. Ook daaraan immers hebben we te danken de optreding van een nieuw orgaan op kerkelijk gebied of liever van eene godsdienstige kleur, dat ons onder de oogen komt.

Het eerste nommer van een weekblad aan de belangen der Godsdienst gewijd, getiteld: *de Teekenen des Tijds*, ademt een geest, in menig opzigt gelijk aan dien, welken uw Leijdsche korrespondent beziet en hem de haat der kerkelijken en de smadelijke bejegening der kerkelijke bladen berokkende. De redaktie zegt in een woord aan den lezer: „Wanneer wij de godsdienstige journalistiek van ons vaderland overzien, „dan schijnt haar standpunt ons eenigzins verouderd „toe. De strijd, waaraan ze hare meeste en beste „krachten gewijd heeft, is de oude strijd tusschen „Romanisme en Protestantisme. De vraagstukken „die hare belangstelling wekken, zijn meestal zeer „lokaal en van zeer weinig gewigt voor het koning„rijk Gods. Uit haar waait ons een zekere kerk„lucht, en wel meestal de lucht eener staatskerk te„gen. Niet zelden vergeet zij hare roeping, en gaat „zich in de staatkunde verdiepen — niet in die staat„kundige verschijnselen die ons den geest des tijds „doen kennen en zamenhangen met de ware belan„gen der godsdienst — maar in de verkiezingen „voor de Staten-Generaal en .... de geloofsbelij„denis harer leden. In één woord, zij stelt zich „partij." Wat van de godsdienstige journalistiek wordt gezegd, is evenzeer toepasselijk op allen, die individueel dezelfde rigting openbaren. Niet enkel bij de verkiezingen voor de Staten-Generaal, maar bij alle benoemingen verdiepen zij zich in de geloofsbelijdenis dergenen, die voor eenig ambt in aanmerking komen. Als partij „maakt zij zich warm niet over het goede en tegen „het booze, niet voor de waarheid en tegen den „logen, waar zij dit goede en booze, die waarheid „en dien logen ook moge aantreffen — maar voor „een partij, een kerkgenootschap, een bijzonder be„lang. Zij is nog al te zeer de dochter van die „kerkelijke partij, die in de republiek de vereenigde „Nederlanden zooveel kwaads heeft getracht."

Hopen wij maar, dat het staatsgezag die pogingen zal verijdelen en ongepaste bemoeijzucht naar waarde zal behandelen. De bedoelde redaktie zegt: „geen van de bestaande partijen, rigtingen, „godsdienst vormen bevredigt ons geheel, geen der „bestaande vormen van eeredienst beantwoordt volko„men aan de ware behoeften van ons hart. Vandaar „dat de kerken steeds minder bezocht worden." Zou de redaktie dier nieuwe *Kerkelijke Courant* ook tot de Darbijsten behooren?

*— Uit Amersfoort schrijft men ons: De algemeene kerkeraad der Hervormde gemeente alhier heeft, ter vervulling van de vakature, ontstaan door het vertrek van ds. *J. G. van Rijn* naar Zwolle, op het 12tal geplaatst de predikanten *Jorissen* te Oud-Loosdrecht, *van Rhijn* te Wassenaar, *Verhoeff* te Sluis, *Steinfort* te Bloemendaal, *de Graaff* te Apeldoorn, *Osti* te Delftshaven, *Molenaar* te Harderwijk, *Bresser* te Streijen, *Montijn* te Doorn, *Brijce* te Vreeland, *Bruins* te Beetgum en *Holsteijn* te 's Graveland.

— Te Deventer is op nieuw na gevoerde briefwisseling door den raad, met gemeentelijke subsidie aangewezen mej. *Cramer* als hoofdonderwijzeresse der bijz. damesschool.

*— De Belgische bladen maken weder bij gelegenheid van eene expositie van schilderijen eervolle melding van den heer *P. L. F. Kluijver*, kunstschilder te Amersfoort.

* — Met leedwezen verneemt men, dat na eene kortstondige ziekte gister te 's Hage is overleden de heer *Jonker*, ridder der orde van den Ned. Leeuw en referendaris bij het Dep. van Zaken der Herv. en andere Eeredienstén.

— De vermaarde Iersche reus *Murphy* is aan zenuwzinkingkoorts te Alkmaar overleden. *H. en Eff.*

— Dezer dagen is in de nabijheid der gemeente Haarlemmermeer een vreeselijke moord gepleegd. In het Lutkemeer achter den Lijnden is het lijk aangespoeld van een tot nog toe onbekend manspersoon, wien de beide beenen aan elkander waren gebonden, het hoofd verwond en het aangezigt door insnijdingen onkenbaar gemaakt, terwijl zijne zakken ledig omgekeerd waren, zoodat niets anders dan aan eene gewelddadige berooving kan worden gedacht. Op den ouden Osdorper weg moeten sporen zijn gevonden van bloed en van eene aldaar plaats gehebbende worsteling. Het is te hopen, dat het der justitie, die reeds ijverige nasporingen doet, moge gelukken den gruweldader te ontdekken. Wat overigens de veiligheid der uitgestrekte en eenzame wegen in de gemeente Haarlemmermeer aangaat, deze laat niets te wenschen over, en van aanrandingen op den openbare weg hoort men aldaar niets. *H. en Eff.*

— Te Lonneker is in het laatst der vorige week een kind geboren, dat de algemeene belangstelling in hooge mate heeft opgewekt. Het mist den linker-voorarm, het linkerbeen tot boven de knie en het is van twijfelachtig geslacht. De gebrekkige deelen zijn volkomen afgerond en bewassen. Het kind is gezond, zelfs vlug, gebruikt behoorlijk voedsel en ziet er overigens goed uit. *N. R.*

— In den nacht van 10 September., dus in denzelfden toen de heer *Goldschmidt* te Parijs de planeet Alexandra ontdekte, heeft de heer *G. Searle* te Albany in Noord Amerika eene andere planeet van de 11de grootte ontdekt, welke dus de 55ste tusschen Mars en Jupiter en de 63ste van al de planeten is.

— In Noorwegen wordt eene soort van brood gebakken, dat, zonder te bederven, 30 à 40 jaren kan bewaard worden. Men bereidt dat brood van gersten- en havermeel, dat men te zamen met water kneedt en daarna tusschen twee holle zandsteenen laat bakken. Het aldus bereide brood zou des te aangenamer smaak verkrijgen, naarmate het ouder wordt. De Noren zijn even begeerig naar dit oude brood, als wij naar het versche, ja men bewaart het zelfs jaren lang, om het op feestdagen te gebruiken, en het gebeurt niet zelden, dat er bij den doop van een kind een brood gegeten wordt, dat reeds bij de geboorte van zijn grootvader gebakken is.

— In Beijeren hoopt men de altijd heerschende blijvende zucht tot duelleren, een der dwaze overblijfselen der middeleeuwen, te zullen kunnen bestrijden door de zaak als gewone misdaad te gaan straffen. De baron *v. Ostini* is dien ten gevolge voor eene in een duel aangebragte wond als gewoon misdadiger veroordeeld wegens moedwillige verwonding. Deze prozaïsche opvatting streng toegepast, zou de duellisten wel tot bedaren brengen. Men noemt het eene zaak van eer; geeft hen, die op die wijze hunne eer denken te kunnen bewijzen, door zonder noodzaak een anders en eigen leven in de waagschaal te stellen, de zekerheid, dat de wet daarentegen hen als onteerd zal rekenen, behandel dus de duellisten niet gestreng, maar als gewone misdadigers, de goede uitwerking zal niet achterwege blijven.

— Eenige dagen geleden hebben de dagbladen eene statistiek medegedeeld, waarin de geheele bevolking der aarde op 1000 millioen menschen geschat werd. Dat men echter het getal op eenige millioenen na niet kent, blijkt uit eene andere statistiek, in het Fransche blaadje *le Voleur* voorkomende. Volgens dit blad zou de bevolking der wereld 1283 millioenen beloopen, dus maar 283 millioentjes meer dan de eerste statistiek opgaf. Die bevolking zou verdeeld zijn in dezer voege: voor Europa 272 millioen; Amerika 59 millioen; Afrika 200 millioen; Australië 2 millioen.

— Een wetenschappelijk tijdschrift in Duitschland prijst zeer sterk het volgende middel tegen kiespijn aan:

In een glas van niet te groote wijdte doet men een stuk watten, dat men met zwavelkoolstof bedrenkt heeft, en men houdt het glas op die plaats van het gezigt die de pijn veroorzakende kies bedekt. Na weinig sekonden ontstaat een levendig brandend gevoel, waarbij de huid ligt rood gekleurd wordt.

In de meeste gevallen is eene 10—15 sekonden durende werking na het begin van het brandend gevoel voldoende om de pijn te verdrijven. Gewoonlijk verdwijnt met dat gevoel de kiespijn, somtijds eerst sekonden na verwijdering van het glas; soms is ook na verloop van 8—10 minuten eene herhaalde aanwending noodzakelijk. Heeft men geen glas bij de hand, dan kan men de huid op de plaats waar onder de pijn zich doet voelen, met het watje dat met zwavelkoolstof is gedrenkt, gedurig aanraken tot dat het brandende gevoel ontstaat.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 5 *Oct.*, 0.98 El; + AP. 7.93. Gev. 1°.

De Rijnhoogte te Keulen 5 Okt. 5 voet 11 duim Rijnlands.

BURGERLIJKE STAND te *AMERSFOORT.*

Maand Augustus 1858.

Geboren: 20 jongens en 13 meisjes; *Ondertrouwd* 6 paar; *Gehuwd* 13 paar; *Overleden:* 9 van het mann. en 15 vrouw. geslacht. Levenl. aangegeven 1 vrouw. gesl.

September 1858. *Geboren:* 17 jongens en 20 meisjes; *Ondertrouwd:* 6 paren; *Gehuwd:* 9 paren; *Overleden:* 10 mann. en 17 vrouw. geslacht. Levenl. aangegeven 1 vrouw. geslacht.

Oost-Indiën.

Nog ontleenen wij aan de Java berigten van den 7. Aug. het volgende:

De *Java-Bode* meldt het volgende:

„De gezagvoerder *L. Bijl*, van het Ned. barkschip Hendrik Ido Ambacht, deelt ons het volgende mede: Zeilende in den Zuid-Atlantischen Oceaan op 27° 27′ n. br. en 14° 51′ o. l., ontwaarden wij, op den 9 Julij, des middags tusschen 12 en 1 ure, met stormweder, een gevaarlijk zeegedrogt, dat, gedurende negen dagen, onophoudelijk bij ons bleef tot op 37° 55′ z. br. en 42° 9′ o. l. Dit beest was omstreeks 90 voeten lang en 25 à 30 voeten breed, en meestentijds sloeg het met zulk een geweld tegen het schip, dat dit er van dreunde. Het gedrogt blies veel water, dat een onaangenamen stank verspreidde over het dek.

„De gezagvoerder, vreezende, dat het monster schade aan het roer zou veroorzaken, wendde alles aan, om er van ontslagen te raken, doch te vergeefs. Na het ontvangen van meer dan honderd geweerkogels, een harpoen en een lange ijzeren stang, zag men uit onderscheiden wonden het bloed stroomen, zoodat het monster eindelijk door verlies van krachten het schip niet langer kon nazwemmen en wij er van ontslagen raakten. Door het geweldig slaan tegen het koper was zijn huid op vele plaatsen beschadigd geworden."

Door den Goeverneur-Generaal van Neêrl-Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement. Benoemd: tot algem. sekr. Mr. A. Loudon; tot 1. komm. bij de weesk. te Batavia, G. H. B. L. Rudolph; tot 2. komm. op het res. kant. te Bantam, P. C. A. Hagenaer; tot komm. op het res. kant. te Ternate, tevens griff. bij den raad van just. aldaar, A. H. Clignet Jr.; tot sekret. der res. Tappanolie (Sumatra's westk.), D. Brouwer; tot 1. goev.-sekret. L. J. W. de Waal; tot sekret. van het goev. A. J. B. Wattendorp, tevens aangewezen als sekr. van den raad van Neêrl. Indië, en Mr. S. C. H. Nederburgh, bij de alg. sekr, tot referend. L. Netscher en D. W. Schiff; tot hoofdkomm. C. de Waal; tot komm.-exped. H. O. Kal; tot 2. komm. F. Bekker en J. E. Bruins; bij de alg. rekenk. tot hoofdkomm. G. J. van Capelle; tot 1. komm. W. H. Brouwer.

Verleend: een tweejarig verlof naar Nederl., wegens ziekte, aan den 1. kl., tevens griff. bij den landr. te Indramayne (Cheribon), B. S. van Coevorden; id. aan den off. van just. bij den raad van just. te Samarang, Mr. W. à Brakel Reiger, id. aan F. IJske.

Ontslagen: op zijn verz. eerv., de opz. bij de braz.-koffij bereid. in de resid. Cheribon A. P. Michel; uit zijne betr. de telegrafist T. C. Wallis; eerv., wegens ziekte, met wachtg. de ambt. bij het boschw. te Rembang. H. W. Balzar.

Militair Departement. Benoemd: bij de mil. adm., tot betaalm. 2. kl., C. Pabst, K. C. L. Gallas, E. Wolfson. — Tot geempl. bij het beh. van 's goev. schooners en kruisb. C. van Zijp; — tot 2. luit. bij het 3. bat. inf. P. J. Blok.

Bevorderd: bij de gen. dienst tot off. v. gez. 1 kl. J. Wrede.

Verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kapt. der inf. R. C. Staverman.

NIZZA, 29 September.

Gister namiddag werd de advokaat *Garibaldi* door 4 personen aangevallen en zoodanig gewond, dat hij 2 uren daarna overleed. Drie der moordenaars zijn door het volk gevat, doch de vierde is nog niet opgespoord. Men weet nog niet, of men den moord aan eene staatkundige beweegreden moet toeschrijven.

WARSCHAU, 1 Oktober.

Gisteren namiddag 1 ure verscheen prins *Napoleon* op het veld van Powanski, alwaar het leger, bestaande uit 36 bat. inf., 25 esk. kavalerie, 44 stukken geschut en 4 sotnien kozakken, voor de laatste revue was bijeengekomen. De prins was vergezeld van prins *Paskiewitsch.* Even na 1 ure verscheen de keizer met zijn gevolg en de hertog *van Weimar.* De keizer droeg Russische uniform met het grootlint van het legioen van eer. Prins *Napoleon* droeg Fransche uniform met de Andreas orde. De wapenschouwing werd door den keizer gehouden. Na dezelve onderhield de keizer zich met de dames, die in rijtuigen de parade bijwoonden.

WEENEN, 4 Oktober.

Het hart der aartshertogin *Margaretha* is heden uit de Lorettekapel genomen om naar Innsbruck te worden gebragt, waar het in de hofkapel zal worden bijgezet.

In Servië blijft het nog woelig. De volksvergadering zal den 13 bijeenkomen, doch men vreest dat de hartstogten en de vijandigheid tegen den prins er nog meer door zullen worden opgewekt. Hoe opgewonden men er is, kan o. a. daaruit blijken, dat den 23. Sept. in de hoofdkerk te Belgrado een requiem gevierd is voor *Danjanowitz*, die, na als medepligtige aan den aanslag tegen den prins ter dood veroordeeld te zijn, zijne straf in eeuwigdurende gevangenisstraf veranderd zag, en te Kragayovatz stierf — naar men zegt, een geweldigen dood — op het oogenblik dat *Ettem Pacha* zijne begenadiging en vrijheid verkreeg. Alle ministers, de president van den Senaat, de senatoren die in de zamenzwering betrokken waren, een aantal beambten en een groote volksmenigte woonde de plegtigheid bij. Na de dienst heeft de rijke molenaar *Mischa* aan ruim drie honderd personen die er bij tegenwoordig waren een vorstelijken maaltijd aangeboden.

De Russische regering houdt zich ernstig bezig een muziek-conservatorium te vestigen. De graaf *Tollogub* is door den keizer gelast die inrigtingen te Parijs en te Brussel te onderzoeken.

— 5 *Oct.* Met. 5 pCt. $82^1/_2$; Nat. $82^7/_8$; Bank 946; Noord-Bahn akt. 172; Credit Anst. 246; O-Fr. Sp.-akt. 262; Saltzb. Sp.-akt. $100^1/_2$; Lomb. V. 270; W. op Lond. 9.58; G. $4^1/_2$; Zilv. $^1/_2$.

TRIEST, 2 Oktober.

De grootvorst *Konstantijn* heeft zich naar Toulon begeven, werwaarts het Russische fregat Polkan van hier vertrokken is. De grootvorst zal het kommando over het Russische fregat in de Middellandsche op zich nemen.

Uit Alexandria verneemt men, dat de Engelsche kaptein *Pullen*, die Djedda gebombardeerd heeft, tot kommanderende officier in de Roode zee is benoemd. Twee fregatten van het O. I. eskader hebben bevel, zich onder zijn kommando te stellen.

In de Albanesche wateren zijn eenige vaartuigen aangehouden, die van zeerooverijen verdacht waren.

BERLIJN, 3 Oktober.

Nog altijd blijft de regentschaps-kwestie onbeslist; intusschen verneemt men, dat de toestand des konings voortdurend ongunstiger wordt. De wandelingen des konings worden gedurig korter, en somwijlen is de zieke daartoe geheel buiten staat. De reis naar Meran blijft op den 10 bepaald, maar bij de steeds toenemende verzwakking is daarop niet met eenige zekerheid te rekenen. Wordt die reis uitgesteld, dan zal de regerings-kwestie misschien ook eerst later beslist worden.

Een aantal aanzienlijke Russische familiën heeft hier voor den aanstaanden winter appartementen gehuurd. Daaronder bevinden zich verscheidene, welke vroeger gewoon waren den winter te Parijs door te brengen. Hier schrijft men dit toe aan de uitmuntende gelegenheid, welke deze stad aanbiedt voor de opvoeding der kinderen.

De *Public.* van den 3. zegt, dat, naar men verzekert, eenige leden van het Kabinet in den laatsten tijd hun ontslag hebben ingediend, hetgeen door den prins van Pruissen evenwel niet werd aangenomen met de opmerking, dat hij geene beslissing te dien opzigte kan nemen, zoolang de regentschapskwestie niet is opgelost.

BERLIJN, 5 Oktober.

De prins van Pruissen is gister avond 10 ure van Warschau te Potsdam terug gekomen. Hij heeft de generaals *v. Manteuffel* en *Zedlitz* ontvangen.

De kwestie over Radstadt is op het punt van vereffend te worden.

De Pruissische gezant te Brussel, de geheimraad baron *v. Brockhausen*, is, in den afgeloopen nacht, te Baden-Baden, alwaar hij de baden gebruikte, overleden.

HAMBURG, 5 Oktober.

De Deensche Kamers zijn gisteren, namens den Koning, die ziek is, geopend door den heer *Unsgaard*, minister van Binnenl. Zaken. De Eerste Kamer heeft den heer *Braun* tot president gekozen en de Tweede Kamer den heer *Rottwill.*

LONDEN, 4 Oktober.

Zoowel de *M. Herald* als de *Standard*, beiden ministeriële bladen, beweeren, dat Engeland zijne zeemagt moet uitbreiden, zoolang de overige magten dat blijven doen. Frankrijk en Rusland blijven magtige rijken, ook al hebben zij geene vloten meer; Engeland zou, ter zee verslagen en voor overmagt moetende bukken, geheel vernietigd wezen. — Van daar, dat de Britten naar allerlei middelen blijven zoeken, om de zee-aanstalten van anderen te bestrijden. Zoo heeft zekere heer *Hall* bekend gemaakt, dat hij een middel heeft, om alle vijandelijke havens, ook die van Cherburg zonder moeite af te sluiten. Om niet wil hij zijn middel aan de regering kenbaar maken. De bladen drijven den spot met de schrikbeelden en plannen die men in den laatsten tijd omtrent Cherbourg gevormd heeft, zij noemen die onzinnig, doch meenen dat het onderhavige nog de uiterste grenzen van het dwaze overschrijdt en door waanzin is ingegeven.

De heer *Motley* schrijver van het werk *Opkomst en luister der Hollandsche Republiek*, bevindt zich thans te Londen, ter opzameling van bouwstoffen voor zijn onderwerp.

De *Times* bevat een naamloos schrijven van een zich noemend sterrekundige te Londen, waarin deze, zich grondende op inlichtingen van het observatorium te Londen over de komeet van Donati, tot het besluit komt, dat van den 21. tot den 28. Oktober Venus door den staart der komeet zal gaan, en dat, zoo de berekeningen hem niet misleiden, de ongelukkige bewoners van Venus, zoo althans die planeet bewoond is, de niet zeer aangename gevolgen van de onmiddelijke nabijheid der komeet zullen ondervinden (!)

Er zijn in de Vereenigde Staten 174 ijzeren spoorwegen, waarvan 22 in aanleg: slechts 58 betalen dividenden van 2 tot $7^1/_2$ pCt. De langste weg is de Nieuw-York Central, die 557,000 ellen lang is en een totaal van 32 millioen dollars gekost heeft, en bij zijne laatste uitdeeling een dividend van 8 pCt. heeft betaald. De kortste weg is de Eric en Nord-East, welke eene uitgestrektheid van 20,000 ellen, 750,000 dollars gekost, en een dividend van 10 pCt. gegeven heeft.

LONDEN, 5 Oktober.

Tusschen den 20. en 30. Sept. zijn goede seinen van Valentia door den Trans-atlantischen telegraaf te Newfoundland aangekomen. Valentia heeft daarentegen geene geregelde seinen terug ontvangen.

De *Times* bevat heden een hoofdartikel, waarin te velde wordt getrokken tegen de aanspraak van Nederland, om de uitsluitende heerschappij te voeren in den Archipel van het Oosten.

— 5 *Oct.* Gec. $98^1/_4$; Mex. 3 pCt. $20^3/_4$; Peru $4^1/_2$ pCt. $90^5/_8$, 3 pCt. 71; Venez. 5 pCt. 41; Port. 5 pCt. 47; Sp. 3 pCt. $46^1/_2$; $1^1/_2$ pCt. 30; Rusl. $4^1/_2$ pCt. $100^1/_2$; 5 pCt. 111; Holl. $2^1/_2$ pCt. $66^3/_8$; 4 pCt. 100; Sard. 94.

PARIJS, 4 Oktober.

Het gerucht wil heden, dat de Montenegrijnen het Turksch grondgebied weder geschonden hebben. De *Patrie* deelt nl. uit Weenen mede, dat prins *Danielo*, eene overdreven en voorbarig vertrouwen stellende in den uitslag der werkzaamheden van de kommissie voor de grensscheiding, aan een korps van 2000 man bevel heeft gegeven de oostelijke grenzen van Montenegro over te trekken, en, des noods met geweld, het grondgebied, waarop hij regt vermeent te hebben, te bezetten. Dit korps moet Grahovo bezet en zich er zoo versterkt hebben, dat het duchtig weerstand kan bieden. Te gelijkertijd zou een tweehonderdtal Montenegrijnen een inval in Sutorina gedaan en zich daar eveneens genesteld hebben. In hoeverre dit gerucht gegrond is, zullen latere berigten moeten leeren.

De heer *de Thouvenel* zal, naar men uit Konstantinopel verneemt, den 20 die stad verlaten, in gezelschap van den nieuw benoemden Turkschen gezant, *Mehemet Djemil Bey*, wien de overtogt op de Ajaccio is aangeboden.

De zaken met Portugal die, naar men weet, reeds niet bijzonder goed stonden, zullen zich welligt nog meer verwikkelen, nu het berigt ontvangen is, dat de Portugezen een Fransch schip met negers (vrije arbeiders) in beslag genomen hebben.

Prins *Napoleon*, heden hier aangekomen, vertrekt morgen naar het kamp.

Het huwelijk van den hertog *van Malakoff* zal, na 's Keizers terugkomst, uiterlijk den 14. plaats vinden. De hertog heeft gisteren in St. Cloud bij de keizerin gedineerd; gravin *de Montijo* en de markiezin *de la Paniega* bevonden zich onder de genoodigden. Heden dineert het bruidspaar bij prinses *Mathilde*, die van hare reis naar Italië is teruggekeerd. Het uitzet der bruid, hetwelk de keizerin ten geschenke geeft, trekt de bewondering der dames in hooge mate.

De kwestie van de vallei des Dappes zal tusschen Frankrijk en Zwitserland waarschijnlijk in dier voege uit den weg geruimd worden, dat Frankrijk, tegen betaling eener nader te bepalen som aan het eedgenootschap, eigenaar der vallei zal worden.

PARIJS, 5 October.

De *Moniteur* bevestigt heden, dat prins *Napoléon* Zondag avond te Parijs is terug gekomen.

Op de Beurs sprak men heden van eene ophanden zijnde vermindering van het Fransche leger.

OPENBARE VERPACHTING.

*** Op Zaturdag den 16. October 1858, des namiddags ten half twee ure, zal ten Stadhuize te Utrecht in het openbaar bij inzet en afslag worden verpacht:

1°. De invordering der TOLREGTEN wegens den Straatweg van Utrecht naar Vreeswijk, geheven wordende aan den Tolboom te Vreeswijk.

2°. Vijf perceelen Warmoesiersland, gelegen nabij de gemeente begraafplaats, de vier eersten groot ieder 37 roeden, het laatste 8½ roede.

De voorwaarden van verpachting liggen ter lezing ten Stadhuize, van heden af dagelijks van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure, den invallenden Zondag uitgezonderd.

Utrecht den 5. October 1858.

De Secretaris der Stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht, zullen op Zaturdag den 16. October 1858, des namiddags ten één ure, ten Stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

Het doen van Herstellingen aan Brandspuithuisjes.

Het bestek ligt ter inzage aan Stads-Timmerhuis achter Klarenburg; aanwijzing zal plaats hebben op Dingsdag den 12. October 1858, des voormiddags ten 9 ure, te beginnen aan het brandspuithuisje aan het Vreeburg.

De Secretaris der Stad Utrecht
H. G. RÖMER.

*** Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeen:

INLEIDING
TOT EENE GESCHIEDENIS
DER
NEDERLANDSCHE DIPLOMATIE.
DOOR
Mr. G. W. VREEDE,
HOOGLEERAAR.
2e Gedeelte. — f 7.90.

INHOUD:
EERSTE GEDEELTE

INLEIDING. — I. HOOFDS. Bestuur der Diplomatie. Raadpleging bij de Staten-Generaal en Provinciaal, en in de Vroedschaps-Collegiën. — II. HOOFDS. Buitenlandsche betrekkingen der Souvereine Provincien en der Gemeenten. — III. HOOFDS. Het Geheim Besogne van H. H. M. of de Gedeputeerden tot de Buitenlandsche Zaken. — IV. HOOFDS. De Griffier en de Agent van H. H. M. — V. HOOFDS. De Thesaurier-Generaal der Unie. — VI. HOOFDS. De Stadhouder, Prins van Oranje. — BIJLAGE I—XXXII.

TWEEDE GEDEELTE. — *Eerste Stuk.*

VII. HOOFDS. De Advocaat-Raadpensionaris van Holland en West-Friesland. — *Ministerie van* PAULUS BUYS (1572-1584) *Ministerie van* JOHAN VAN OLDENBARNEVELT (1586-1618). I. Betrekking tot *Spanje.* II. Betrekking tot *Frankrijk.* III. Betrekking tot *Engeland* en *Schotland.* IV. Betrekking tot *Zweden* en *Denemarken.* V. Betrekking tot de *Evangelische Keurvorsten* en *Vorsten*, tot het *Hanzeverbond.* VI. Betrekking tot *Rusland* en *Polen.* VII. Betrekking tot *Venetië* en *Savoye.* VIII. Betrekking tot *Turkije.* — *Algiers* — *Tunis* — *Marocco.* — IX. OLDENBARNEVELT's *koloniale Politiek.* BESLUIT. BIJLAGEN I—LII.

Het *Volksblad* van 15 Sept. geeft bereids een belangrijk verslag van hetzelve, met de opmerking: „*Dit belangrijke werk mag in de Bibliotheek van geen beschaafd Nederlander ontbreken.*"

*** Door den Boekhandelaar J. H. SIDDRE wordt met succes gedebiteerd:

Onderrigt voor den Bijbellezer,

met betrekking tot de Godsdienstige, Staatkundige, Maatschappelijke en Huisselijke Instellingen der Israëlieten, tot goed verstand der heilige schriften des Christendoms. Vrij naar het Fransch van V. DE HANERAW. 75 *Centen.*

236. Staats-Loterij.

5e Klasse. 16e Lijst.

No. 2534, 10804, 10847, 13555 en 18812 ieder f 1000.

17e Lijst. No. 4764 Prijs f 1000 en Premie f 30.000. No. 2259 f 3000.

VOOR JEUGDIGE REGTSGELEERDEN

die zich aan de Praktijk wijden, is onmisbaar de zeer uitgebreide nieuwe Seri

DE REGTZAAL,

*** Bevattende de Vonnissen en Arresten van het **WETBOEK VAN STRAFRE** van af Oktober 1838, tot en met December 1855; bearbeid door **Mr. J. B. VOS,** Kanto te Lemmer, en **Mr. J. E. GOUDSMIT,** Advokaat te Leijden.

Deze nieuwe Serie vangt aan met het 18. deel van de Regtzaal, en bevat reeds eenige deel Elk deel van ruim 400 kompres gedrukte pagina's wordt berekend tegen . . . . . . f

(Desverkiezende kunnen deze deelen als eene *afzonderlijke serie* worden afgeleverd, zoodat d mering van 1 af aanvangt.)

De 17 eerste deelen zijn nog steeds verkrijgbaar; deze eerste Serie is zaamgesteld als volgt:

Burgerlijk Wetboek 6 deelen . . . . f [illegible]
Wetboek van Koophandel 2 „ . . . . - [illegible]
Burgerlijke Regtsvordering 6 „ . . . . - [illegible]
Strafvordering 3 „ . . . . - [illegible]

Vormende te zamen eene uitmuntend komplete kollektie arresten, die men anders, wijd en zi spreid, naauwelijks kan vinden, doch die hier zorgvuldig bij elkander zijn gebragt, en zeer zeke bibliotheek van elk regtsgeleerde te huis behooren.

Nieuwen inteekenaren op de laatste serie **Strafregt,** die door pas beginnende Advokate dagelijks zal moeten opengeslagen worden, wordt het voorregt aangeboden, dat zij de 17 eerste van de Regtzaal tegen nagenoeg de helft van den prijs, dat is tegen **f 32** kunnen bekomen.

*** Bij A. VAN LOON, te Tiel, is van de pers gekomen:

De Zeven Brieven van Ignatius,

VOLGENS DE KORTE RECENSIE,
UIT HET
GRIEKSCH VERTAALD,
MET
INLEIDING EN AANTEEKENINGEN
DOOR
F. J. J. A. JUNIUS,
Theol. Dr. en Pred. te Tiel.
Prijs f 0.80.

*** Door H. KOSTER, te Delft, is ui en alom verkrijgbaar gesteld:

HANDLEIDING
TOT DE
QUALITATIVE CHEMISCHE AN
DOOR
Dr. C. REMIGIUS FRESEN
Naar de 9e uitgave uit het Hoogduitsch
DOOR
Dr. C. F. DONNADIEU,
in leven Hoogleeraar in de Scheikunde
Koninklijke Akademie te Delft.
Met vele tusschen den text gedrukte houtsne
Prijs f 5,—.

DE NIEUWE UTRECHTSCHE ALMA
Voor 1859

*** ligt ter perse, en de Uitgevers L. E. BOSCH EN ZOON zullen gaarne de vooruitb van de Boekhandelaren met de verhoogde premiën inwachten. De vier soorten, die allen keurig vuldig bewerkt zijn, zijn door de uitgevers weder kunnen versierd worden met allerlei lieve vertellingen en plaatjes; alles is aangewend om dit goedkoope boekje gemakkelijk en aangenaam

Het is den Uitgevers echter voorgekomen, dat dit boekje, dat een geheel jaar lang in duizen is, bijzonder kan geschikt geacht worden voor advertentiën van vaste depots, van aanbeveli Winkels en Koopwaren, van uitgegeven nuttige Volksboeken, als anderszins. Zij noodigen daaro deze provincie uit, die tegen eene geringe vergoeding ADVERTENTIëN achter dit boekske we plaatsen, die onmiddellijk franko in te zenden. Het hooge belang voor Kooplieden, Winkeliers triëlen, enz. om door advertentiën het publiek op hunne koopwaren of handelszaken opmerkzaam zullen we hier niet behoeven te betoogen; zij die er geruimen tijd de proef mede nemen, wo van de voordeelen van adverteren overtuigd. En aan hen, die in deze overtuigd zijn, kan geen doeltreffender gelegenheid daartoe aanbieden, dan achter onze Almanakken, daar deze boe duizenden en duizenden in de Provincie verspreid worden, en in verschillende opzigten tot vraag bezigd, ontelbare malen in een jaar worden in handen genomen.

*** DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, zijn zonder weêrga in gevallen van *zinkingen.* L...... M..., te Monnikendam, was sedert 4 jaren onophoudelijk aan zinkingen onderhevig, welke zoo zeer hadden toegenomen, dat hij vier of vijf maanden lang genoodzaakt was het bed te houden, en de geneesheeren verklaarden hem ronduit dat hij niet moest verwachten ooit weder wel te worden. Hij zag dus van elk ander middel af, en begon de zalf en pillen van *Holloway* te gebruiken. Deze veroorzaakte eene zoo groote verandering in zijn gestel, dat hij spoedig zijne gewone bezigheden kon hervatten, en nog eenigen tijd daarmede voortgegaan zijnde, herstelde hij, tot verwondering van een elk, geheel en al.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0,80, f 1,85, f 3,00, f 6,75, f 13,50, f 20,50. Potjes Zalf à f 0,80, f 1,85, f 3,00, f 13,85, f 20,95

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Oct.	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0o.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen.	*Opmerkingen.*
			N. G						
5	2	wzw.	12.0	757.26	58.3	0.0	0.59	0.9	Ligt bewolkt
	10	zw.	6.0	56.09	49.5	— 0.9	0.87	1.2	Zw. bew. (*)
6	8	w.	2.0	60.17	50.0	— 2.0	0.80	0.1	Ligt bewolkt

(*) Des avonds te 6¼ u. weerlicht.

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSB. OBLIGATIEN.

Metalliek	f 29,20	Pruissische	f 34,62½
Nat. Met. Coup. .	„ 29,35	Spaansche.	„ —,—
Napelsche	„ —,—	Sp. Coup. per fr.	„ —,—
Div. Eng. in . . £	„ 11,70	Hamb. Russen. .	„ 34,—
Eng. Russen . . .	„ 11,70	Russ. in Zilv. R. .	„ 34,62½
Fransche	„ 55.75	Poolsche in fl. . .	„ 27,25
Belgische	„ 55,87½	Dollars	„ —,—

AMSTERDAM 5 Oktober 1858.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld	2½	pCt.	$64\frac{13}{16}$	64[illegible]
dito dito	3	„	76½	76[illegible]
dito dito	4	„	98½	98[illegible]
Amortisatie-Sijndikaat	3½	„	$94\frac{11}{16}$	
Handelmaatschappij. .	4½	„	142⅛	142¼
Oost-Indische Leening	4	„	98¼	
SPANJE.				
Obligatien	1½	pCt.	29⅛	30
Binnenl. Schuld. . . .	3	„	40⅛	41
Amortisable			12	
PORTUGAL.				
Obligatiën	3	pCt.	$47\frac{1}{16}$	4[illegible]
dito 1856/57. . . .	3	„	$45\frac{9}{16}$	4[illegible]
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en C⁰.*	5	„	106⅜	106[illegible]
Obligat. 1828 & 1829.	5	„	104¼	
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	$92\frac{9}{16}$	92[illegible]
Certifikaten 1840 . . .	4	„	81⅞	87
Cert. bij *Stieglitz* . . .	4	„	86⅝	86[illegible]
dito 5e Serie	5	„	97½	97[illegible]
dito 1855 6e Serie . .	5	„	$102\frac{3}{16}$	103[illegible]
Inschrijv. in Assign. .	6	„	66½	
Certifik. van Assign. .	6	„	$66\frac{15}{16}$	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500			158	158[illegible]
Obligatiën	4	pCt.	82	
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en C⁰.*	5	pCt.	81½	
dito dito.	4	„	62¾	
Oblig. Metaliek	5	pCt.	77¾	77[illegible]
Oblig. Rente Am.. . .	5	„	87½	87[illegible]
dito dito Nat. 1854. .	5	„	$77\frac{15}{16}$	78[illegible]
dito dito	2½	„	39⅜	39[illegible]
AMERIKA.				
Peru, Geldleen. 1854.	4½	pCt.	89½	
Ecuad. Oblig. 1855. .	1	„	14⅛	14[illegible]
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	4¾	„	39¾	
Grenada, Oblig. . . .	3¼	„	$19\frac{5}{16}$	19[illegible]
Mexiko, Obl.			19½	
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	85⅛	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZO[illegible]

Bijvoegsel bij No. 236
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant,

Stedelijke Raad van Utrecht.

Zitting van Donderdag 30 September.

Voorzitter mr. *W. M. J. van Dielen.*

Tegenwoordig zijn 18 leden; afwezig, met kennisgeving, de HH. *Kien, de Muralt* en *v. Stirum*, en voorts de HH. *Visscher, Ackersdijck, Karsten, Pabst* en *Jongeneel.*

Is ingekomen:

een besluit van Gedep. Staten, houdende goedkeuring van een raadsbesluit tot vaststelling der jaarwedden van de hoofdonderwijzers *Th. Enderle, v. d. Berg, Bosch* en *J. M. Enderle*, — voor kennisgeving;

eene voordragt van de gezondheidskomm., ten aanzien der te nemen maatregelen met betrekking tot de prostitutie, — gesteld in handen der te dier zake reeds benoemde komm.;

eene voordragt tot wijziging der verordening op de stads zakkedragers- en houtschilden, — ter sekretarie;

eene voordragt tot pensionering van den waagbediende *Eskes*, — ter sekretarie;

eene voordragt tot pensionering van den politieagent *J. Ockeloen*, — alsvoren;

eene voordragt van kuratoren der latijnsche school, betreffende de regeling van het wiskunstig onderwijs, — gesteld in handen der begrootingskomm. en ter sekretarie ter inzage gelegd;

een rekwest van *C. Sierat*, houdende: *a.* bezwaren tegen de nieuwe brug aan de Wittevrouwen-barrière, wier daarstelling hem de gelegenheid beneemt zijne kolenschepen voor zijn magazijn te laten lossen, waardoor hij jaarlijks *f* 200 meedere onkosten zal hebben, en *b.* verzoek, dat de raad in overweging neme, of hierin op eenige wijze voorzien of wel hem eenige vergoeding verleend kan worden, — ter sekretarie, met bijbehoorend rapport van den kameraar;

eene missive van de HH. *Montijn* en *Blok* te Lekkerkerk, ten geleide van een reglement betreffende eene Nederlandsche maatschappij ter onderlinge pensioenverzekering voor ambtenaren en beambten, — ter sekretarie;

twee geschenken van boekwerken, als *a.* van den hoogleeraar *Vreede*, getiteld: *Inleiding tot eene geschiedenis der Nederlandsche diplomatie* en *b.* van den heer *Heringa*, zijnde een werk over de posterijen. De Voorz. deelt mede, dat beide heeren door B. en W. reeds voor deze geschenken is dank gezegd.

Eindelijk is nog ingekomen eene naamlooze brochure over de spoorwegen, welke gesteld wordt in handen der komm. voor de zaak der spoorwegen.

De Voorz. geeft kennis dat zijn ingezonden de geloofsbrieven van het nieuw benoemd raadslid den heer *de Balbian van Doorn*, welke door hem gesteld worden in handen eener komm. bestaande uit de HH. *Schuller, Ram, Bosch, v. Lier* en *Schuurman.*

Deze komm. zich onmiddelijk met het onderzoek der stukken bezig houdende, adviseert daarop tot de toelating van den heer *de Balbian van Doorn*, waartoe de verg. zonder omvraag besluit, zullende, daarvan aan den benoemde en Gedep. Staten kennis gegeven worden.

Aan de orde is de stemming over de konklusie van het rapport der komm. benoemd in zake de aanvraag der Israëlitische gemeente tot tegemoetkoming in de kosten der reparatie van den muur harer begraafplaats, hebbende in eene vorige verg. de stemmen hierover gestaakt.

Met 11 stemmen tegen die der HH. *Boer, Bake, Boetzelaer, v. Veersen, Schuurman, Ram* en *v. Cleeff* vereenigt de verg. zich alsnu met het voorstel der komm. om aan genoemde gemeente eene tegemoetkoming van *f* 500 te verleenen.

Aan de orde is: de voordragt tot verpachting van den tol te Vreeswijk, — konform;

de voordragt tot verpachting van warmoeziersland, — alsvoren;

de voordragt tot verpachting van de overhaalschuitjes aan het *St. Lucas-* en Begijne bolwerk.

De heer *de Graaf* zegt, dat het vele leden bekend is, dat het overhaalschuitje aan het St. Lucas bolwerk tegenwoordig niet meer kan voldoen en ook niet voldoet aan de behoeften van het Utrechtsch publiek om zich naar binnen en naar buiten te begeven. Dikwijls heeft men gezien dat bij drukke passage de overtogt daar zeer slecht is, en ook de toegang tot het schuitje is zoo slecht, dat het, vooral bij laag water, voor dames niet doenlijk is, er in of uit te komen. Spr. doet daarom het volgend voorstel: »De ondergeteekende, lid van den gemeenteraad der stad Utrecht, kennis genomen hebbende van een ontwerp-konditie, tot verpachting der overhaalschuitjes aan het St. Lukas- en Bagijne Bolwerk; overtuigd dat het, ten gerieve van Utrechts ingezetenen, zeer wenschelijk zoude zijn, om het overhaalschuitje aan het Lukas Bolwerk te doen vervangen door eene vaste brug voor voetgangers; van nabij bekend, met het groote gevaar dat honderden dreigt bij drukke passage, door het dikwerf overladen van het schuitje; met de meesten uwer dikwerf in de gelegenheid geweest zijnde, de hoogst ondoelmatige inrigting van die belangrijke stads uit- en ingang gade te slaan, stelt voor aan den raad der stad Utrecht: 1. Uit de ontwerp-konditie van verpachting te ligten al wat betrekking heeft tot het overhaalschuitje bij het St. Lukas Bolwerk. 2. Te besluiten dat overhaalschuitje te doen vervangen door eene vaste brug voor voetgangers, op of zeer nabij de plaats alwaar het eerstgenoemde thans is geplaatst. 3. Burg. en Weth. uit te noodigen, om zoodanige maatregelen te nemen, dat bedoelde brug voor voetgangers met den 1. Januarij 1859 voor de openbare dienst zal kunnen worden opengesteld. 4. Burg. en Weth. te magtigen, om op de begrooting voor het jaar 1859, den post verfraaijingen, enz. zoodanig in te rigten, dat voor dit werk over eene som van hoogstens *f* 1200 zal kunnen worden beschikt.

De *Voorz.* geeft in bedenking of de voorsteller niet verder gaat dan hij heeft bedoeld. Aan de orde is eene voordragt tot verpachting, en nu gelooft Spr. dat wat de heer *de Graaf* leidt tot het doen van het voorstel op het oogenblik wel een motief kan wezen om de voordragt ten aanzien van genoemd schuitje van de hand te wijzen, maar dat voorstel gelijk het daar ligt eenigermate moet geacht worden niet aan de orde te zijn. Door het aannemen van zoodanig voorstel zou de raad zich op eens verbinden tot het doen van eene belangrijke uitgaaf, waaromtrent Spr. gelooft, dat, wat betreft de behoefte, nog al veel verschil van gevoelen kan bestaan, ook uit aanmerking van de nabijheid van een andere brug, die voor voetgangers zeer veel gemak oplevert. Spr. gelooft dus alleen in omvraag te kunnen brengen, of het regt van overhalen met genoemd schuitje al dan niet zal verpacht worden?

De heer *de Jong* vraagt wanneer de konditiën der tegenwoordige verpachting eindigen?

De *Voorz.* antwoordt dat dit op 31 December het geval is.

De heer *de Jong* zou er dan voor zijn, deze zaak uit te stellen tot de behandeling der begrooting, wanneer de heer *de Graaf* haar ter sprake zou kunnen brengen, terwijl intusschen het voorstel in handen zou kunnen gesteld worden van de komm. van fabriekaadje, ten einde te onderzoeken of het werk slechts *f* 1200 zou kosten en hoe het op de beste wijze tot stand te brengen ware.

De *Voorz.* gelooft dat dit eene zeer geschikte wijze is om de zaak te behandelen. Spr. moet evenwel herinneren dat men altijd die beide schuitjes te gelijk heeft verpacht, omdat het eene oneindig meer opbrengt dan het ander, zoodat dat aan het Begijne bolwerk op zich zelf genomen misschien ter naauwernood verpacht zou worden. Wat de heer *de Graaf* in het midden heeft gebragt is reeds vroeger eenigermate besproken, en heeft B. en W. aanleiding gegeven om den termijn zeer kort te nemen; Art. 2 der pachtkonditien zegt dan ook, dat het stedelijk bestuur zich het regt voorbehoudt, de verpachting tegen 31 Dec. 1859 op te zeggen. B. en W. hebben er dus wel acht op gegeven, maar zij begrepen, dat, het jaar reeds vergevorderd zijnde, het misschien beter was, het volgende jaar de verpachting te laten loopen.

De heer *de Graaf* blijft bij wat hij gezegd heeft, ook omdat het bij hem geen bezwaar oplevert dat beide schuitjes afzonderlijk verpacht worden. Brengt het andere weinig of niets op, dan, dunkt Spr., moet dat voor die enkele keer maar beproefd worden. Komt de pachter weer voor een jaar er in, dan is het ook zeker, dat er van zijn voorstel voor dien tijd niets komt. Gereed zijn vóór Januarij kan het werk zeer goed, en mogt het in de komm. van fabrikaadje eenigen tijd aanhouden eer die zaak kan worden uitbesteed, dan gelooft Spr., dat de tegenwoordige pachter te vinden zou zijn, om de loopende pacht drie maanden aan te houden.

De *Voorz.* stelt voor, verpachting der beide overhaal schuitjes uit te stellen tot de behandeling der begrooting en het voorstel van den heer *de Graaf* te verzenden aan B. en W.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

Aan de orde is de voordragt, betreffende de verhuring der lokalen van de voormalige tapijtenfabriek aan de militaire autoriteit, — zonder omvraag aangenomen, nadat inlichting is verstrekt betreffende den duur der huur.

Aan de orde is alsnu de behandeling der gemeente-rekening over 1857.

De *Voorz.* zegt, zooveel in hem is te zullen trachten, het rapport der komm. tot leiddraad te nemen, zoo om hier en daar eenige toelichting te geven, als om, waar zulks noodig mogt zijn, eenige bedenkingen te weêrleggen. Er zijn zegt Spr., in dat rapport wenken gegeven waarmede B. en W. hun niet wenschen te doen; eenige beschouwingen zijn er evenwel in het midden gebragt, waarmede B. en W. zich minder hebben kunnen vereenigen. De zaken van ondergeschikt belang acht Spr. beter nu eenigzins ter zijde te stellen, de punten van eenig belang, hoopt hij echter zooveel mogelijk toe te lichten en, waar zulks noodig is, te weêrleggen.

In behandeling komt alsnu de rekening der ontvangsten.

Hoofdst. I wordt zonder diskussie goedgekeurd.

Hoofdst. II afd. 1. *Opcenten op 's Rijks direkte Belastingen.*

De heer *v. Hoytema* had zich voorgesteld, dat door B. en W. eene oplossing zou zijn gegeven aan de bedenkingen die op deze afdeeling voorkomen. Door de komm. welke de zaak naauwkeurig heeft onderzocht zijn bedenkingen gemaakt op verschillende takken der administratie, en Spr. zou het van belang achten voor de leden welke niet in die komm. zitting hadden, dat door B. en W. deswegens eenige toelichting gegeven wierd. In het rapport wordt aangemerkt, dat men zich niet dan met zeer veel moeite eenig denkbeeld heeft kunnen vormen van de wijze waarop de eigen direkte belasting is ingerigt. Wordt nu daarop van de zijde van het bestuur niets geantwoord, dan blijft het bezwaar bestaan, dat in den raad die bezwaren zijn te kennen gegeven en niet toegelicht, en men dus niet weet of zij gegrond zijn of niet.

De *Voorz.* zegt den heer *v. Hoytema* dank voor de herinnering; het was, zegt Spr., zijn voornemen om die punten te releveren waarop bijzonder de aandacht gevestigd was, en hij zal hieraan nu omtrent deze afd. voldoen. De aanmerking geldt hier de onvolledigheid en onduidelijkheid der bijlagen, onder no. 1 en 2 voorkomende en de strekking hebbende om de ontvangen opcenten op de grondbelasting en het personeel te regtvaardigen. Spr. brengt hiertegen in, dat de inrigting van die staten geheel voor rekening der rijks ontvangers moet worden gebragt, die niet onder toezigt van B. en W. staan en bovendien gebruik moeten maken van gedrukte stukken door het rijk verstrekt. De kohieren der direkte belasting over 1857 bedragen *f* 85,000; daarvan is ontvangen tot ult. Julij *f* 76,000 + 320, welke laatste som echter, na reeds te zijn betaald, is gerestitueerd en telkens van het journaal afgeschreven. Ingevolge besluit van 30 Dec. 1857 tot 14 Mei 1858 werd afgeschreven eene som van *f* 1650.72, waaronder echter de genoemde som van *f* 320 wegens verleende restitutiën is begrepen, zoodat deze laatste som eenmaal van de ontvangsten zijnde afgetrokken de kohieren daarmede niet op nieuw konden worden verminderd. Wat nu betreft de *f* 470.14, op die bijlagen voorkomende nl. van de kohieren afgeschreven door den ontvanger, art. 245 der gem. wet geeft dien ambtenaar daartoe allezins de bevoegdheid.

De heer *Bosch* betreurt het, dat de komm., belast met het onderzoek der gemeente-rekening, niet in de gelegenheid geweest is om kennis te nemen van de memorie van beantwoording, die van wege het dagelijksch bestuur schijnt te zijn opgemaakt en waarvan de Voorz. zich voorstelt in deze vergadering gebruik te maken. Het is thans der komm. onmogelijk om de waarde van die memorie te beoordeelen; eenige punten of feiten daarin vervat stuksgewijze en hier en daar te hooren voordragen acht zij geheel en al doelloos, dewijl de gelegenheid ontbreekt om ze aan een naauwgezet onderzoek te onderwerpen. — Het is, zegt Spr., de laatste dag, die den raad is gegeven om de gemeente-rekening te behandelen; voor primo Oktober moet dezelve zijn goedgekeurd en onmogelijk is het, om in eene en dezelfde vergadering al de punten te behandelen, al de bedenkingen te wederleggen of te beamen, al de inlichtingen op zoo menigen tak van administratie gevraagd, te verstrekken, die in het rapport zijn opgenomen, weshalve het hem, en hij durft veilig zeggen de overige leden der komm. met hem, de veiligste weg voorkomt om eenvoudig al hetgeen in het rapport staat ter neder geschreven voorbij te gaan en alleenlijk en zonder meer de gemeente-rekening goed te keuren. De komm. mag er echter met voldoening op wijzen, dat het niet hare schuld is, dat de beraadslagingen tot den laatsten dag zijn verschoven, daar zij reeds den 9. Sept. in eene openbare raadsvergadering haar vrij uitvoerig verslag heeft uitgebragt. Hoezeer Spr. zich dan ook voorstelt de opmerkingen der komm. bij de verschillende artikelen voorbij te gaan, moet hij evenwel een oogenblik stilstaan bij hetgeen de heer *van Hoytema* gezegd heeft, betreffende de verantwoording der direkte stedelijke belasting. Die Spr. deelt met de komm. het gevoelen dat de ontvanger niet eigenmagtig en zonder raadsbesluit tot afschrijvingen op zijne kohieren mag overgaan en dat hij mitsdien ongeregtigd was om een som van *f* 470 af te schrijven naar aanleiding van art. 245 der gemeentewet. En wat hoort men nu door den Voorz. dat de memorie van beantwoording deswegens zegt, eenvoudig dit: »de ontvanger gelooft dat hij volgens art. 245 gemeentewet tot die afschrijving bevoegd is." Het verwondert Spr. dat zich op die wijze de memorie afmaakt van het meest betwiste artikel der gansche gemeentewet, van het artikel dat zoo vele regtsgeleerden tot uiteenloopende gevoelens voert. Spr. heeft de memorie niet voor zich; hij kent haar niet, zij is niet eens voorgelezen, maar als de overige punten van het rapport evenzoo behandeld worden, dan vindt hij die memorie vrij schraal. Omtrent het wenschelijke eener behoorlijke afsluiting der kohieren van de direkte belasting, en eener behoorlijke verantwoording van de als oninbaar af te schrijven posten zijn door de komm. hare denkbeelden aangegeven; het schijnt dat de memorie hier niet op heeft gelet, althans Spr. hoort den Voorz. daarover niets in het midden brengen.

De *Voorz.* zegt dat de zwarigheid waarop het rapport der kommissie ten aanzien der uitgetrokken posten op de kohier doelt, eigenlijk niet is dat eenige personen daarvan geschrapt zijn, maar dat eenige weinige belastingschuldigen niet voor het volle bedrag over 12

maanden zijn uitgetrokken. Deze personen nu zijn de zoodanige, die, toen de aanslagbiljetten rondgezonden werden, de stad reeds kennelijk voor goed verlaten hadden. Van deze dan mogt niet meer gevorderd worden dan zij schuldig waren.

De heer *v. Hoytema* merkt aan dat het heden niet de laatste dag behoeft te zijn voor de behandeling der rekening, wijl men aan Ged. St uitstel zou kunnen vragen; en al ware het de laatste dag, dan vraagt Spr., of men alles daarom zoo maar zonder onderzoek en toelichting zou moeten aannemen. Reeds dadelijk doet zich een belangrijk feit voor; de komm. geeft op; dat zekere som zonder bevoegdheid daartoe van de kohieren is afgeschreven; het plaatsel. bestuur zegt, dat de ontvanger meent daarbij in zijn regt te zijn; maar men behandelt nu niet de rekening van den ontvanger, maar de rekening van den ontvanger gelijk zij door B. en W. is overgebragt in den raad. De Voorz. zegt dat de ontvanger der gemeente regt tot de afschrijving had; Spr. beweert dat hij geen regt heeft, om eenigen post niet in te vorderen, zelfs al ware die eene feitelijke dwaling; de ontvanger heeft het oordeel niet over de vraag of deze of gene persoon moet betalen of niet; hij is eenvoudig de mandataris van het bestuur. Spr. zou denken dat het wel der moeite waardig is de juistheid of onjuistheid dier beweringen na te gaan.

De *Voorz.* zegt, dat de aanmerking dat het de laatste dag was en daarom de behandeling der aanmerkingen niets zou baten, niet van hem is uitgegaan en hij meer de zienswijze deelt dat men de zaken met bezadigdheid moet onderzoeken, en, als de diskussie tijd vordert, dien er voor nemen. Het is mogelijk, zegt hij, dat de overlegging van eene memorie van B. en W. bij het rapport der komm. aan de behandeling der zaak bevorderlijk had kunnen zijn. Deze heeft echter niet in tijd tot de kennisneming van de raadsleden kunnen gebragt worden.

Den heer *Bosch* schijnt het toe, dat bij den Voorz. het denkbeeld bestaat, dat als het algemeen bekend is, dat iemand de stad met der woon heeft verlaten de ontvanger geregtigd zou zijn, diens aanslag, krachtens art. 245 gemeentewet te verminderen. Onder opmerking dat Spr. dat gevoelen geenszins voorstaat, kan hij zich naauwelijks voorstellen dat die zienswijze door den ontvanger wordt gedeeld, immers alsdan had de ontvanger niet noodig gehad eene speciale magtiging bij raadsbesluit te ontvangen om den heer *Casembroot*, die ten vorigen jare de stad verliet, afschrijving te geven, want van dezen was het algemeen bekend en buitendien door publieken verkoop zijner meubelen alom zigtbaar, dat hij de stad had verlaten; en desniettegenstaande werd de afschrijving bij raadsbesluit verleend en niet door den ontvanger eigenmagtig gegeven. Wat aangaat den termijn van dezen dag tot de behandeling der gemeente-rekening toegestaan, blijft Spr. persisteren bij het denkbeeld, dat het de laatste dag is, die beschikbaar is; hij weet wel dat op eene verlenging van dien termijn geen strafbepalingen gesteld zijn, maar zijnerzijds zal hij niet medewerken om den raad der stad Utrecht, de vierde stad des lands, maatregelen van administratieven aard, door hoogere besturen voorgeschreven, te doen overschrijden. De memorie van beantwoording van het dagelijksch bestuur moge uit gebrek van tijd buiten diskussie blijven, dat is de schuld der komm. niet, die reeds drie weken geleden met haar rapport gereed was, maar de inhoud dier memorie kan toch langs een anderen weg ter kennis der vergadering komen, en Spr. zag gaarne dat dezelve gedrukt en aan de leden rondgedeeld wierd.

De *Voorz.* zegt, dat, als de leden er prijs op stellen, hij hun gaarne die memorie zal doen kennen, al is het dan ook op een later tijdstip dan hij gewenscht had.

Afd. 1, 2 en 3 worden hierop zonder omvraag goedgekeurd.

Afd. 4. *Regten en loonen voor het gebruik of genot van openbare gemeentewerken of inrigtingen en dat van openbare door of van wege het Gemeentebestuur verstrekte diensten.*

De *Voorz.* herinnert dat de komm. eene bedenking maakt omtrent de inning van gelden die overgestort worden wegens de Hooglandsche of Roode brug, dat nl. die gelden door den direkteur der belastingen zouden zijn overgestort; Spr. merkt aan, dat het stuk wel geteekend is door den direkteur, maar dat aan het hoofd van het stuk staat, dat de gelden zijn overgestort door den brugwachter *J. van Laar*. Omtrent de marktgelden zegt de komm., dat die worden geïnd aan de barrières door de ontvangers aan de barrières, en dat die hadden moeten worden overgestort bij den hoofdontvanger. Spr. gelooft, dat die personen hebben gehandeld volgens hunne instruktie.

De heer *v. Hoytema* herinnert, ten bewijze dat de behandeling eigenlijk tot niets leidt, dat de kwestie der bevoegdheid van den ontvanger tot afschrijving straks is in het midden gelaten, Hier vindt Spr. weder eene kleine aanmerking, betreffende de verkrijgbaarstelling der verschillende stukken, waarbij de wensch geuit wordt, dat die niet alleen ter sekretarie maar ook elders verkrijgbaar gesteld worden. Daaromtrent wordt nu ook weder niets te kennen gegeven. Is dat nu zoo, dan vindt Spr. het ook niet belangrijk, dat de Voorz. inlichtingen geeft, want als er geen gevolg aan gegeven wordt. en men er niet over kan diskussieeren, dan dienen zij tot niets. De heer *Bosch* zegt, men zal een voorbeeld geven van spoedige afdoening der zaak, maar Spr. meent, dat men een voorbeeld zal geven van onverantwoordelijke afdoening, en dan acht hij het veel beter de rekening zoo maar aan te nemen. Bovendien, Spr. heeft het rapport met belangstelling gelezen, doch de komm. kan op sommige punten ook wel ongelijk hebben, en nu acht hij het van belang, dat B. en W. die bedenkingen oplossen.

De *Voorz.* is bereid alles op te lossen, maar heeft het niet wenschelijk geacht, zaken van ondergeschikten aard ter sprake te brengen, omdat de tijd te kostbaar is. — De heer *v. Hoytema* wenscht nu wederlegd te zien de bedenkingen die gemaakt zijn nopens de leges van verkochte werken; als dat lid dit met een enkel woord gevraagd had, zou Spr. hem reeds lang beantwoord hebben. De opbrengst der leges is gering, dat stemt Spr. toe, maar als men zich voorgesteld had, dat die hooger zou zijn door de verkrijgbaar stelling der stukken op eene andere dan de tot nu toe gebruikelijke wijze, dan gelooft Spr. dat men zich vergist heeft, want daarvan is de proef genomen met het zeer belangrijk verslag, over den staat van het armwezen: dit is verkrijgbaar gesteld bij den uitgever der Utrechtsche Courant, en er zijn slechts drie exemplaren van verkocht.

Den heer *v. Hoytema* geeft dit laatste het bewijs dat de aanmerking van den Voorz. gegrond is, maar de zaak acht hij geenszins van ondergeschikt belang.

De heer *Boer* stelt zeer hoogen prijs op de dikwerf gewigtige beschouwingen der komm., maar meent dat men zich toch niet te groote voorstellingen moet maken van het gewigt van elke aanmerking. Er zijn aanmerkingen in het rapport vervat, die, zegt Spr., werkelijk op verkeerde opvatting en mindere kennis van zaken berusten; bv. in afd. 4 de aanmerking, dat sub n°. 15 de leges zoo gering zijn gesteld, waartegen de komm. een middel aanwijst, dat naar hare gedachte geschikt ware om tot verbetering te leiden; het weinig afdoende van wat zij voorstelt is, zegt Spr., juist reeds vroeger gebleken, door wat de Voorz. mededeelt, dat nl. het verslag over het armwezen, dat alle belang van nieuwheid had en de eerste resultaten bevatte eener wijziging in een grooten tak van administratie, verkrijgbaar gesteld is geweest bij den uitgever, die dat bovendien heeft bekend gemaakt, en waarvan slechts drie exemplaren verkocht zijn, zoodat men de overigen niet heeft kunnen afzetten. Omtrent n°. 13 heeft de komm. geopperd, dat onder de keurloonen zich ook die voor het vleesch en den visch bevinden, welke niet verantwoord worden, en zij onderstelt dat die getrokken worden door den keurmeester als traktement. Dit, zegt Spr., is ook het geval; de komm. vindt dat onregelmatig, Spr. laat in het midden hoe hij er over denkt — mogelijk is hij het met haar eens; maar zij worden zoo geheven krachtens raadsbesluit van 26 Julij 1856. Dit zijn nu, zegt Spr., een paar aanmerkingen uit een ander oogpunt toegelicht en waaruit hij besluit, dat men bij die ondergeschikte punten zoolang niet moet stilstaan; men doe dat liever bij meer gewigtige, die, wel is waar, niet van dien aard zijn dat de komm. een oogenblik er aan gedacht heeft te adviseren de rekening niet goed te keuren, maar toch genoegzaam gewigtige punten in het administratief regt om daarover uitvoeriger te spreken.

De heer *Schuurman* zegt, dat wat betreft den verkoop dier stukken, de komm. ook het oog gehad heeft op de algemeene bekendheid. Spr. vraagt of een enkele proefneming het bewijs kan leveren? de stukken moeten allen verkrijgbaar zijn en de gewoonte moet er toe leiden om ze zich aan te schaffen. De begrooting, de rekening, zal weinig ten stadhuize genomen worden, doch wel elders, indien men weet dat zij daar altijd verkrijgbaar zijn. Wat het 2. punt door den heer *Boer* aangevoerd betreft, zegt de verordening wel, dat de gelden door de keurmeesters ontvangen worden, maar zij moeten dan ook in ontvang en uitgaaf gebragt worden, en dat is wat de komm. verlangt.

De heer *Bosch* meent het nogmaals te mogen herhalen dat de toelichting op het rapport zóó uiterst laat gereed is geweest dat de leden dezer vergadering ze nog niet eens kennen, maar te meer is hij daarover verwonderd, nu hij zoo even de bedenkingen der kommissie als van ondergeschikten aard hoort noemen. Spr. meent uit de omstandigheid zelve der zeer late beantwoording te mogen afleiden, dat die bedenkingen niet van zoo weinig beteekenis zijn, want waren zij werkelijk van zoo weinig aanbelang, ze hadden zeer gemakkelijk en zeer spoedig kunnen zijn wederlegd. Met den heer *Boer* is Spr. het oneens, maar deze beweert, dat de keurloonen door den keurmeester moeten worden genoten en ook de aangehaalde verordening van 26 Julij 1856 schrijft z. i. dat niet voor; — bij de verordening toch wordt alleen de persoon aangewezen die met de invordering der keurgelden is belast, maar daar staat niet bij dat bij de ontvangen gelden voor zich mag houden. Die gelden moeten even zoo bij den ontvanger der stad worden overgestort als de schoolgelden aan hem worden verantwoord door den ambtenaar met de invordering belast. Overigens beaämt Spr. het gezegde van den heer *Schuurman* over de leges ter sekretarie geheven, en gelooft dat eene meer algemeene verspreiding van stedelijke begrootingen en rekeningen en verslagen en andere gemeentestukken kan worden bereikt, wanneer die ook elders verkrijgbaar zijn en niet uitsluitend ten stadhuize worden afgele[verd]. Ten slotte herrinnert Spr. dat de kommis[sie] ook eene aanmerking gemaakt heeft op het niet ve[r]antwoorden van schrijfloonen voor het afschrijv[en] van bestekken van aanneming, en geeft te kennen dat hij zich heden niet in verdere diskussien zal mengen.

De *Voorz.* weet niet of het wel zoo noodig is dat memoriën en kontra-memoriën geleverd word[en] over eene zaak, die zoo als de aan de orde zij[nde] gemeente rekening voor elk lid van den raad o[pen] ligt. Spr. wil evenwel toch, omtrent een paar p[un]ten, opheldering geven; hij gelooft dat men niet [uit] het oog moet verliezen, wat de raad zelf heeft b[e]paald. Art. 1 der verordening op de keurloon[en] zegt, dat het keurloon voor het keuren van vlees[ch] en visch wordt ingevorderd door den keurmeester, meer niet, zoo als in alle dergelijke verordening[en] voor andere zaken bepaald is, dat de gelden [...] len worden gestort bij den onvanger. Dit laatste [is] opzettelijk weggelaten, en de indertijd gehoud[en] diskussiën toonen juist, dat men de gelden h[eeft] willen laten beuren door de keurmeesters, ten ein[de] hen goed te doen toezien, en daarmede staat [...] in verband hun geringe bezoldiging. — Omtrent [de] aanmerking, dat de gelden onverantwoord ble[ven] die door de afschrijvers van bestekken van uit[be]steding werden genoten, zegt Spr., dat de behoo[rlijke] bestekken liggen in stads timmerhuis ter visie[;] ieder kan er afschrift van nemen of uittreksels [...] maken; er zijn personen die dat zelven doen, [...] wijl sommigen het aan anderen opdragen en da[...] voor eene belooning geven; maar dat zijn g[...] zoodanige gelden die op het reglement voor [...] leges voor afschriften van stukken ter sekret[arie] afgegeven betrekking hebben. — Spr. gelooft ook, [dat] hij zich niet heeft uitgelaten tegen de verkrijgb[aar]stelling van stukken bij den uitgever; integende[el,] maar hij meent dat het niet veel zal opbrengen; [de] ondervinding heeft doen zien, dat de belangstel[ling] der ingezetenen daartoe nog niet genoeg opge[wekt] is. — Spr. zal nu overigens den korteren weg insla[an] en vragen of er ook bedenkingen te maken [...] zonder, als die niet gemaakt worden, inlichtin[gen] te geven.

De heer *v. Hengelaar* meent uit het door [den] Voorz gesprokene te moeten opmaken, dat B. en [W.] niet voornemens zijn aan de door de komm. [ge]maakte bedenkingen gevolg te geven, en dat [...] onder anderen, de keurloonen ook in het ver[volg] onverantwoord zullen blijven. Spr. acht dit ec[hter] in strijd met de gemeentewet en kan zich ook [met] de uitlegging van den Voorz. niet vereenigen[;] stelt daarom voor den raad te doen beslissen [...] en W. uit te noodigen in het vervolg de rek[ening] in dien geest te wijzigen.

De *Voorz.* zegt dat zijne uitlegging de zien[swijze] is van den raad en dat bij de diskussien in Junij [...] bepaaldelijk dat denkbeeld op den voorgrond heef[t ge]staan; Spr. meent zelfs dat het werd voorge[steld] door den heer *Ackersdijck*.

De heer *v. Hengelaar* heeft die diskussie niet [bij]gewoond, maar kan in de verordening niet a[nders] lezen dan alleen dat, in afwijking van den [alge]meenen regel, de keurmeester met de ontvangst [der] keurloonen belast is, niet dat hij die ook voor [zich] mag behouden; en zoo de verordening geacht [moet] worden dit werkelijk te bedoelen, zou Spr. het wenschelijk achten die te veranderen, daar de [raad] niet bevoegd is zoodanige bepaling in strijd m[et de] gem. wet te maken.

De heer *de Jong* ondersteunt den vorigen [...] hij kan niet tegenspreken wat de Voorz. zegt, [maar] het weglaten der woorden geeft geene aanle[iding] tot de gevolgtrekking door dezen gemaakt. [Spr.] herinnert zich wel bv. dat de belasting op de [pu]blieke vermakelijkheden geïnd wordt door de am[bte]naren der politie, maar niemand is ooit op de [ge]dachte gekomen, dat die ambtenaren daarvan [...] verantwoording schuldig zijn; dat ware in strijd [met] art. 113 gem. wet, en hoe zou de raad nu [eene] verordening maken omtrent de keurloonen en ze[ggen] die loonen, die belasting zal genoten worden [...] en komen ten voordeele van den keurmeester.

De *Voorz.* houdt het er voor, dat wat de [...] in der tijd heeft begrepen, overeenkomt met [art.] 228 gem. wet, en de raad van hetzelfde gev[oelen] is geweest bij de vaststelling der verordening [op] de zakkendragers. Het komt Spr. met dat al [voor,] dat deze kwestie het juist nu op de rekening [...] afdoet; zijn er bezwaren tegen om de zaak op [den] duur zoo geregeld te zien, dan zal de verg. [in] het vervolg een anderen weg kunnen inslaan.

(*Vervolg hierna.*)

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.